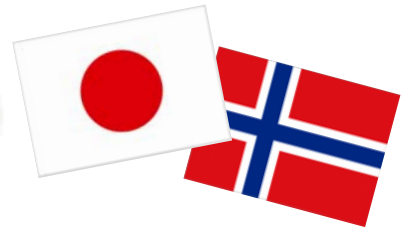

Yrkeslandslaget

– veien til Japan

Nr. 3, juni 2007 - Et nyhetsbrev om unge yrkesutøvers forberedelser til WorldSkills competition (VM) i Japan 15. - 18. november 2007. Utgiver: WorldSkills Norway

Styring og teknologi

I denne utgaven av nyhetsbrevet presenterer vi tre fag, som alle har å gjøre med teknologi og styring. På hver sin måte griper disse fagene inn i hverandre, men er på sett og vis beslektet. Likevel er de hver for seg omfattende fag med et komplekst innhold. Organisasjonene Norsk Industri og Nelfo sørger for at disse fagene kan delta i WorldSkills.

Norsk Industri er industriens kraftigste talerør, og den største landsforeningen i Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO). Nær 2.000 bedrifter med rundt 110.000 ansatte er medlemmer i Norsk Industri. Hovedtyngden av medlemsbedriftene har færre enn 50 ansatte. 25 industrigrener (bransjer) er representert.

En av de viktigste oppgavene til Norsk Industri er å arbeide for gode rammebetingelser for industrien i Norge. Et viktig arbeidsområde i denne sammenheng er rekruttering og kompetanseutvikling, noe Norsk Industri legger betydelig vekt på og ressurser i. Norsk Industri har en egen kompetanseavdeling med med over 15 ansatte, som har som hovedoppgave å sørge for at medlemsbedriften har tilgang til dyktige medarbeidere på alle nivåer.

Automatiseringsfag

Norsk Industri har sterke interesser i automatiseringsfagene, og står ansvarlig for den norske deltakelsen i WorldSkills. Dette er fag for fremtiden og mange av medlemsbedriftene har behov for dyktige fagfolk innen automatisering. Velger du automatiseringsfag er du sikret jobb nær sagt hvor som helst i landet og i nær sagt alle bransjer.

Vi organiserer Yrkeslandslaget

Utdanningen fører frem til fagbrev med muligheter for videre studier på fagskole, ingeniørhøyskole, m.m.

NELFO

Dette er foreningen for EL- og IT-bedriftene og er en arbeidsgiver og bransjeorganisasjon tilsluttet TELFO/NHO. NELFO ble etablert i 1913 og har om lag 1385 medlemsbedrifter med ca 27 000 ansatte.

NELFO legger stor vekt på og arbeider bevisst med rekrutteringsspørsmål og utdanning samt kompetansehevende tiltak rettet mot medlemsbedriftene og ansatte. NELFO har en egen seksjon som arbeider innefor dette feltet. NELFOs medlemsbedrifter kan tilby variert og spennende arbeid innenfor elektriske bygningsinstallasjoner, elektriske installasjoner i industri – og maritime installasjoner. NELFOs medlemsbedrifter tegner hvert år mellom 1200 og 1500 lærekontrakter på landsbasis.

Elektrikerfaget

Elektrikerfaget dekker et bredt fagfelt. Elektrikeren må derfor ha kunnskap og systemforståelse om elektriske anlegg og elektrisk utstyr og om overvåking, kommunikasjon og regulering. Utdanner du deg til elektriker vil dette gi deg mange karriere muligheter. Du kan for eksempel arbeide innenfor elektriske bygningsinstallasjoner og med elektrisk utstyr som brukes i alle slags bygninger

eller elektrisk anlegg, maskiner og utstyr som brukes i industri eller elektriske installasjoner og utstyr som brukes på båter og på oljeanlegg.

Når du har fagbrev som elektriker kan du også gå videre på høyskole og bli elektroingeniør.

Telekommunikasjonsmontør

Sentrale arbeidsområder for faget er planlegging, utbygging, installasjon og drift av telekabelanlegg, koppler-, fiber- og hybridkabler, transmisjonsutstyr, telefonsentraler, alarm og sikkerhetsanlegg, kabel TV-anlegg, satellittkommunikasjonsanlegg, radiolinjesamband. Faget omfatter også installasjon av bredbåndstjenester samt digitale og analoge tjenester i offentlige og private telenett. Når du utdanner deg som telekommunikasjonsmontør kan du gjøre karriere innfor en rekke av disse fagfeltene. Når du har fagbrev som telekommunikasjonsmontør kan du gå videre på høyskole og bli data – og elektronikingeniør.

Programmering og mekanikk

– Den kan du ikke ta bilde av. Ikke den heller, sier Marius Zwicky Eide (22). Sammen med Odd Martin Lauksund (24) skal han delta i faget mekatronikk i WorldSkills. Det er ofte jobben går ut på å lage spesialapplikasjoner og maskiner som nyutvikling for kunder. Da er det ikke snakk om at noen skal fotografere produktene, som kan gi kunden et konkurransefortrinn.

Mekatronikk er et av få fag hvor det er to-mannslag i WorldSkills. Odd Martin (venstre bilde) og Marius ble hhv nummer to og en i norgesmesterskapet. Selv om en jobber i Oslo og en på Stord og i forskjellige bedrifter, skal de utgjøre laget, som skal kjempe om heder og ære i Japan.

Tom Kofoed (lite foto) er deres trener fram mot avreise. I Japan skal han være ekspert og dommer. Han var selv med på å dra hjem norsk gull som deltaker i Taiwan i 1993. Han vet derfor godt hva som skal til for å vinne.

– Denne gangen er våre deltakere tatt ut tidlig, og etter blant annet treningskonkurranser med Sverige, vet vi hva de henger etter på, sier han.

– Nå har Odd Martin og Marius fått simuleringsprogrammer hjemme slik at de kan trene programmering når som helst. I tillegg har vi samlinger en gang i måneden. Kanskje noe tettere fram mot avreise.

Fra plattformer til småmaskiner

Odd Martin har jobbet både på Snehvitfeltet, på plattform og på båter med oppdrag for arbeidsgiver Aker Kværner Elektro Stord. Her har han arbeidet med feilsøk og sjekking av utstyr før det blir satt i drift. De har mer enn nok å gjøre, men for tiden er han leid ut for å få best mulig praksis før konkurransen. Nå om dagen sitter han mest med nesa i en PC og gjør ingeniørarbeid, forteller han.

Men hodet er nok også et annet sted. Odd Martin er gift og venter nemlig sitt andre barn når dette skrives i slutten av mai. Men med tiden, når forholdene ligger til rette for det, kan det være han går løs på en ingeniørutdanning som en naturlig forlengelse av yrkeskarrieren.

Odd Martin er automatiker mens lag-

kamerat Marius er automatikkmekaniker. Begge har tre års skolegang og halvannet års læretid. Marius er ansatt i Oslo-bedriften Artech AS hvor han bygger maskiner og spesialapplikasjoner i små volum. Et eksempel på en maskin de har laget, er en som sliper stein så tynn at geologer kan se gjennom den.

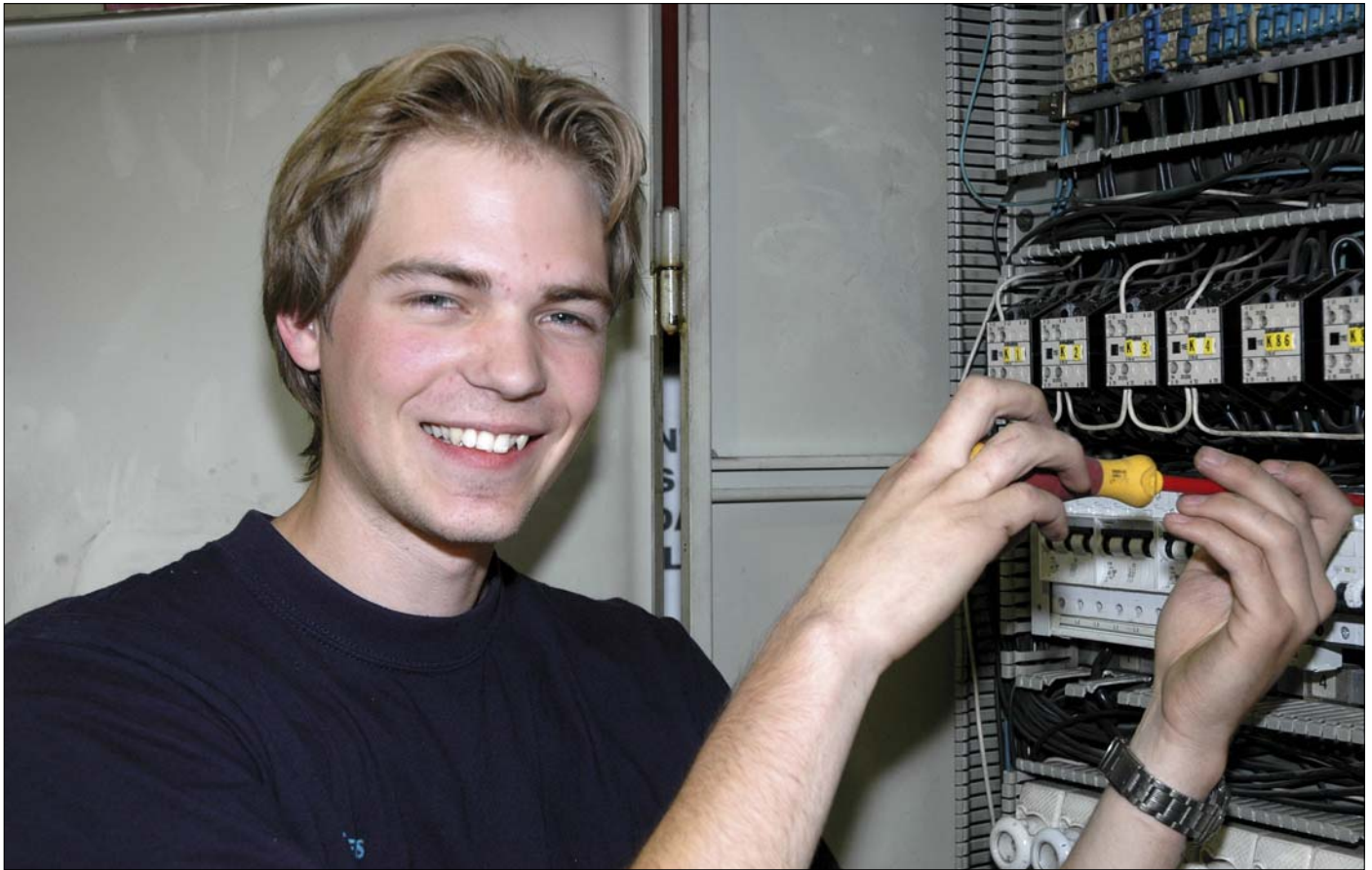
– Dette er kreative fag hvor du må evne å se muligheter som fører fram til gode løsninger. I WorldSkills gjelder det å programmere feilfritt og oversiktlig på første forsøk. Dessuten er tempoet viktig. På fire dager skal en rekke oppgaver løses.

Både Odd Martin og Marius er allsidige i interessen for faget så forskjellen i utdanning betyr ikke så mye. Tom Kofoed har tro på at årets norske lag i mekatronikk skal løfte seg opp på det nivået de må. Kanskje like høyt som Tom greide?

Utdanning: Vg1 Elektrofag eller Vg1 Teknologi og industriell produksjon (TIP) og så videre på Vg2 Automatisering. Deretter er det to års opplæring i bedrift som lærling.

Kontaktperson i Norsk Industri: Espen Lynne Amundsen, epost: ela@norskindustri.no

Rask og rolig

Han ble norgesmester i fjor våres, havnet "midt på treet" i europamesterskapet, gjorde det skarpt i landskampen på yrkes- og utdanningsmessa i høst og tok fagprøven i januar. Fagprøven bestod han til meget godt og ble berømmet med medalje og stipend under vårens fagbrevutdeling i Oslo Rådhus.

For to år siden tok Bjarte Hoff gull for elektrikerfaget i WorldSkills i Finland. Det var Norges eneste gull i 2005. Kan Lars Erik Solberg Moen (20) gjenta bragden i år?

Han lover ikke annet enn at han skal gjøre sitt beste. Men det kan se ut som om utgangspunktet er i ferd med å bli godt. Treningslandskampen mot Sverige i våres gikk også meget godt.

– Det jeg hadde problemer med i EM var det jeg ikke jobber med til daglig, forteller han. Dermed har han fått en klar indikasjon på hva han må trene på før turen går til den andre siden av jorda. Ellers tror han den beste treningen kommer gjennom å skjerpe seg i det daglige arbeidet.

Lars Erik gikk læretiden på to og et halvt

år i Siemens hvor han fortsatt er ansatt. Han bor på Bærums Verk, så grunnkurs og vk-1 kunne han ta på Rud vg skole i Bærum.

Selv trives han best med de "grove" industrijobbene med stort utstyr, men til daglig går det mest i mindre og mellomstort utstyr.

Det blir mye variasjon i de ulike jobbene han kommer borti. Særlig fordi han går mye på serviceoppdrag. Konkurransene byr på en annen type utfordring.

– Det er uvant å jobbe på denne måten. Tempoet øker underveis, og folk peker og kommenterer det du gjør. Særlig fagfolk har mange meninger om hvordan jobben skal gjøres. Det gjelder å skjerme ute at folk ser på, mener han.

Det er skummelt å tenke på tidligere prestasjoner i WorldSkills, og du blir sikkert bare nervøs av å tenke for mye på det, sier han.

Repetere og repetere

Ronny Hansen, 3K Elektro AS, er ekspert og dommer under WorldSkills. Han har

ansvaret for å følge opp Lars Erik slik at planlagt "arbeidsplan" kan gjennomføres i månedene frem til WorldSkills. Lars Erik er typen som vokser med oppgavene forteller Ronny. Jeg har inntrykk av at han kan nå så langt han selv vil under WorldSkills.

– Fjerdeplassen han tok i EM var en fin innsats. Her deltok det elektrikere fra ti land. Lars Erik slo de fleste av dem selv om han måtte arbeide med materiell og utstyr som var uvant for ham.

– Inntil videre trener Lars Erik i bedriften. Bedriften setter han til jobber som passer. Når oppgaven blir klar tre måneder før WorldSkills, er det full fres.

– Det blir vel å skru opp oppgaven så mange ganger som mulig, sier Lars Erik nøkternt.

Utdanning: Videregående skole, program for elektro Vg1. Så går du Elenergi, Vg2. Deretter er det to og et halvt års læretid i bedrift.

Kontaktpersoner i NELFO: Knut Chr. Christensen, epost: kcc@nelfo.telfo.no eller Svein Harald Larsen, epost: shl@nelfo.telfo.no

Nytt fag i WorldSkills

I Finland for to år siden var telekommunikasjonsfaget "demonstrasjonsgren". I praksis betydde ikke det særlig mer enn at få land deltok. I år er faget med på likeverdig og ordinær måte. Det betyr at ni land sender deltakere til denne konkurransen. Pål Nergaard (21) jobber i Relacom og skal representere et av de unge fagene i WorldSkills.

Foreløpig er det ikke mer enn at jeg går på jobb og gjør den typen jobb jeg skal gjøre i WorldSkills. Senere skal det settes opp en prøvestasjon hvor jeg skal øve med oppgaver lik det jeg kan regne med å få i Japan. Spesielt må han trene på rekkefølge og tempo for å bli

ferdig med oppgaven på meget begrenset tid.

Pål er oppvokst på Senja, og etter grunnkurset på Ibostad flyttet han til Tromsø hvor han tok vk-1 på Breivika v.g. skole.

Fagprøven tok han i vinter etter to års læretid i det som har hett både Bravida, Telavie og nå Relacom i løpet av læretiden. Her arbeider han fortsatt.

– Det er mye å gjøre på jobb i denne bransjen, kan han fortelle. Han er også så heldig at han får gjøre jobber som inkluderer alle deler av faget. Han installerer både internett og telefoni. Fra stolpe og inn i hus, med fiber eller kobberkabler, kabel-tv, kabelskjøting i grøfter eller installasjon inne i hjem. Og det er både

feilretting, anlegg og installasjon. Jobben er allsidig og det blir aldri kjedelig.

Gull umulig?

Anita Wang (lite bilde) er ekspert og dommer i WorldSkills. Før avreise er hun også ansvarlig for Pål's trening.

– Vi kommer aldri til å ta gull, sier hun.

– Han, som skal representere Japan i denne konkurransen, var i Finland for to år siden og filmet hele konkurransen. De har en helt annen trening i forkant enn det vi kan gi.

– Men vi utelukker ikke en meget god plassering, sier hun. – Pål er veldig god til å holde fokus, han jobber pent, men må trene tempo. Jeg tror han skal gjøre det bra.

Så hvem vet egentlig hvor fokusert japaneren er?

Anita har nylig sett en nasjonal konkurranse i Japan i forbindelse med et ekspertmøte i WorldSkills. Det er ingen tvil om at nivået er høyt og at du skal være god for å gå til topps.

Men hun kan også fortelle at det vil bli benyttet utstyr og materiell under konkurransen, som også er kjent her i Europa. Mange har fryktet ukjent asiatiske materiell i konkurransen. Det slår heldigvis ikke til.

Pål er uansett innstilt på at det er en jobb å gjøre før han går på flyet til Japan.

– Det blir en del trening framover, sier han nøkternt. – Men jeg skal uansett gjøre mitt aller beste – selv om det virker som om tempoet blir ekstremt.

Utdanning: Videregående skole, program for elektro Vg1. Så går du Data/elektronikk Vg2. Deretter er det to og et halvt års læretid i bedrift.

Kontaktpersoner i NELFO:

Knut Chr. Christensen, epost: kcc@nelfo.telfo.no eller Svein Harald Larsen, epost: shl@nelfo.telfo.no

Følg Yrkeslandslaget på www.worldskills.no

Utgiver: WorldSkills Norway,
Ansvarlig redaktør:
Sekretariatsleder Elisabeth Lange, tlf 22 59 00 15
Epost: el@worldskills.no

Redaktør: Knut Randem
Produksjon: Randem Media AS - www.randem.no

Våre støttespillere:

NHO

Utdanningsdirektoratet

Hovedsponsor:

Klær til Yrkeslandslaget leveres av Snickers Workwear

